

APSTRAKT 25S

Apendektomija - priprema dece za operativno lečenje

Jovičić Stanišić Gordana

Opšta bolnica Užice

Zapaljenje slepog creva (appendicitis acuta) je često oboljenje, pogotovo kod dece i mladih, iako se može javiti u svakom životnom dobu. Izuzetno je retko kod dece do dve godine i kod starih. Slepno crevo (specum) je zapravo jedan kraj debelog creva koji se „slepo“ završava. Na njemu se nalazi appendix – crvuljak koji se uglavnom sastoji od limfnog tkiva, a na njega se misli kada postoji zapaljenje ili sumnja na zapaljenje.

Bol je tipični simptom ove bolesti. Obično se javlja oko pupka i iznad njega. Može da ima karakter tištanja ili čupanja slabijeg ili umerenijeg inteziteta. Bolu obično prethodi muka, gađenje, a u 30% slučajeva i povraćanje i pacijent ima utisak da je pokvario stomak. Kasnije se bol širi po celom trbuhu i posle nekoliko sati, a najčešće 12, bol se lokalizuje u donjem desnom delu trbuha. Bolesnik sa takvim simptomima se obavezno hospitalizuje, pripremi za operaciju i operiše.

Trijažu obavlja specijalista dečije hirurgije. Po nalogu lekara otvara se istorija bolesti za dete i eventualno za pratioca.

Pravilna preoperativna priprema smanjuje mogućnost postoperativnih komplikacija. Ona se odnosi na psihičku pripremu deteta, laboratorijska ispitivanja (analizu krvi, krvnu grupu, analizu urina, bakteriološka ispitivanja).

Kliničko ispitivanje: priprema pacijenta za pregled, ultrazvuk stomaka, rtg snimanje.

Medikamentozna priprema: peroralna i parenteralna.

Fizička priprema: sprovođenje lične higijene pacijenta, merenje telesne mase, dijetetski režim, klizma.

APSTRAKT 26S

Blagotvorni uticaj kućnih ljubimaca na psihofizički razvoj dece

Nevena Kosanović

Univerzitetski klinički centar Kragujevac

Odrastanje sa kućnim ljubimcima ima više pozitivnih uticaja na razvoj dece. U prvom redu, posvećujući se odgoju i negovanju kućnog ljubimca, deca se uče empatiji i brizi o drugima. Takođe, prisustvo ljubimca smanjuje napetost i uznemirenost kod dece; takva deca se lakše snalaze u raznim socijalnim situacijama.

Mnogobrojne studije pokazuju da su deca koja odrastaju uz pse i mačke u manjem riziku da razviju alergijske reakcije, za razliku od dece koja nemaju kućne ljubimce. Čak iako postoji alergija na dlaku pasa ili mačaka, to nije prepreka za odgajanje kućnog ljubimca, jer to mogu biti i druge životinje, kao što su ribice, kornjače i ptice. U takvim slučajevima potrebno je posavetovati se i sa izabranim pedijatrom.

Ne postoji idealno vreme za uvođenje kućnog ljubimca u porodicu. Zapravo, idealno bi bilo da je kućni ljubimac prisutan i pre rođenja deteta, tako da dete, od samog početka raste uz njega. Ako to nije slučaj, ljubimac se uvodi kada dete postane svesno i odgovorno za staranje o nekom drugom. Ne može se precizirati koji je to uzrast, jer ne sazrevaju sva deca istom brzinom. Obaveze koje deca preuzimaju prema kućnim ljubimcima su hranjenje, šetnja/igranje/maženje i čišćenje, dok roditeljima pripada obaveza nabavke hrane i vođenja veterinaru. Jako je važno da se i kod roditelja i kod dece razvije svest da kućni ljubimac nije igračka, već biće sa svim svojim potrebama, sklonostima, osećanjima. Oni nisu samo verni prijatelji, već i učitelji života, jer unose u naše domove odgovornost, ljubav, zdravlje i sreću.

APSTRAKT 27S

Vaške – higijenski ili socijalni problem

Nadežda Bubanja

Dom zdravlja Kragujevac

Vaške (vaši) su sitni insekti – paraziti koji žive na biljkama, životinjama i ljudima. Kod ljudi se najčešće naseljavaju u vlasištu, na telu i u stidnoj regiji.

Vrste vaški kod ljudi:

1. Čovečja vaš (pediculus humanus)

- Telesna vaš (var. corporis): bode najčešće vrat, plečke, slabinne; može preneti pegavi tifus, rovovsku i povratnu groznicu.
- Vaš glave (var. capitis): živi isključivo na vlasištu, hrani se krvlju, gnjide su najčešće iza ušiju i na potiljku.

2. Stidna vaš (Phthirus pubis)

- Manja od glave vaške, živi u genitalnoj regiji, pazušnim dlakama, kod dece na trepavicama i obrvama.

Kako izlečiti vaške?

1. Preparati protiv vaški

- Šamponi, losioni i sprejevi – deluju na vaši i gnjide.

2. Iščešljavanje gnjida

- Gusti (najbolje metalni) češalj. Češljanje svaki dan dok je kosa mokra – min. 7–10 dana.

3. Ponavljanje tretmana

- Ponoviti tretman nakon 7–10 dana da se unište novonastale vaške.

4. Higijena i prevencija

- Prati posteljinu, odeću, peškire na visokoj temperaturi.

- Zatvoriti predmete koji se ne mogu oprati u kese (na više dana).

- Obavestiti porodicu, školu, vrtić o pojavi vaški.

Važno je znati:

• Vaške nisu znak loše higijene.

• Mogu se javiti kod bilo koga.

• Ključ lečenja: temeljnost, ponavljanje tretmana, dobra higijena.